

Trasa Tour de France 2018 (© Cycling-Info.sk)

20. etapa, sobota 18. júla 2018, 31 km – individuálna časovka Saint-Pée-sur-Nivelle/ Espelette

ŠTART – Saint-Pée-sur-Nivelle

5-tisícové mestečko na rieke Nivelle, počas Veľkej francúzskej revolúcie bolo jedným z najaktívnejších baskických miest. Ruiny miestneho hradu, ktorý bol osídlený od 15. storočia, boli svedkami Labourdských čarodejníckych procesov (1609), kráľov radca Pierre de Lancre tu odsúdil na smrť takmer šesťsto údajných čarodejníč. Z 15. storočia je tiež kostol sv. Petra, jeho oltár poskladaný z mušlí symbolizuje púť do Santiaga de Compostela. Za kostolom je nakreslený baskický kríž (lauburu) a kurt baskického športu pelota.

19 km – Ustaritz

Vidiecka, poľnohospodárska obec, ktorej extravilán tvorí 50% štátneho lesu. Môžeme tu obdivovať typické laborské domy z 17. a 18. storočia, radnicu a zámok Lota. Ten sa radí k „hradom Američanov“ a zlučuje pri sebe regionálne inštitúcie (Baskický kultúrny inštitút a Baskické vzdelávacie centrum).

CIEL – Espelette

Takmer 2-tisíc obyvateľov obce bolo kedysi viac, v 1794 počas VFR, keď sa konali masové deportácie, aj odtiaľto vyhostili vyše 4000 ľudí, z ktorých 1600 umrelo po ceste. Je tu kostol sv. Štefana z 12. storočia, z ktorého sa ešte zachovala strážna veža a zvonica. V Starom meste nájdeme typické domy miestnej aristokracie, ktorá sa podieľala na baskickom sociálnom a politickom živote. Emblémami oblasti sú Espelettská paprika a palica makila. Espelettská paprika sa tu pestuje už od 16. storočia, postupne nahradila čierne korenie a nesie značku AOC (chránené označenie pôvodu tovaru), čo je ochranná známka viazaná na určitý región. Vychádzková palica „makila“ patrí do francúzskeho nehmotného kultúrneho dedičstva, vyrába sa najneskôr od 18. storočia. Palica má drevené telo a kovovú rukoväť s vyrezávaním mena majiteľa, príslovia alebo symbolu.

Blízko:

- **Ainhoa** – hraničná obec, ktorá tiež patrí do pestovateľskej oblasti Espelettskej papriky, je tu kostol Nanebovzatia Panny Márie z 13. storočia, ktorý je navrhnutý v tvare disku.
- **Kríž Panny Márie z L'Aubépine** – tri biele kríže na mieste zjavenia Panny Márie mladému pastierovi. Kuriozitou sú náhrobky v tvare disku, ktoré nesú symbol baskického kríža lauburu.
- **Cambo-Les-Bains** – kúpeľné mesto postavené v neoklasickom štýle. Kostol sv. Vavrinca (Laurent) je zo 17. storočia, postavený v Labourdinskom architektonickom štýle. Vo Ville Arnage sídlil (1906 - 1918) Edmond Rostand, dramatik a autor slávnej hry Cyrano z Bergeracu, ktorý umrel na španielsku chrípku. Teraz je stavba jeho múzeum.
- **Saint-Jean-de-Luz** – prístavné mestečko na rieke Nivelle. V kostole sv. Jána Krstiteľa, postavenom v typickom baskickom architektonickom štýle, sa ženil kráľ Ľudovít XIV (kráľ Slnko) so španielskou infantkou Mariou Teréziou.